KONYALI PERAKENDECİLER İŞLERDEN MEMNUN AMA GELECEKTEN UMUTSUZ

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) değeri geçen aya ve geçen yıla göre düştü. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi hem Mart 2015'e hem de Şubat 2016'ya göre düştü. Konya perakende sektörü, Mart 2016'da Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Konya'da perakende güveni düşmeye devam etti:

Mart 2016'da TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -12 puan değerini alırken, KOPE 0,2 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 2,2 puan, TEPE 8,1 puan azaldı. KOPE'de bir önceki aya göre ise 1 puan azalma gözlendi. Konya perakendesi, mart ayında Türkiye genelinden iyi performans gösterirken, AB-28'in gerisinde kaldı. KOPE değerinin bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre azalmasında, önümüzdeki 3 aydaki satış beklentilerindeki azalma etkili oldu.

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mart 2015 - Mart 2016)

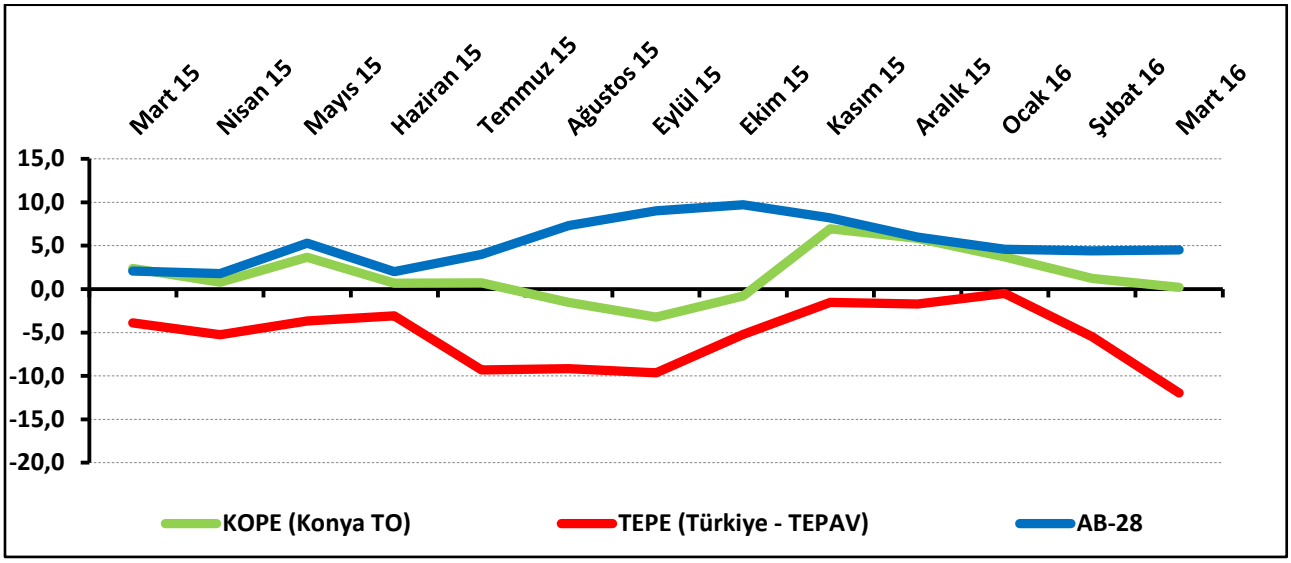

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-2,1	-5,3	-7,0	-6,2	-4,0	1,9	5,4	1,1	0,5	-1,5	-1,3	-1,8
2015	1,2	4,8	2,4	0,8	3,7	0,7	0,7	-1,5	-3,2	-0,8	7,0	5,9
2016	3,7	1,2	0,2									

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri son 16 ayın en düşük seviyesinde:

Mart 2016'da Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 40,3'ü önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 20 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 39,7 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mart 2015'e göre 13,3 puan, Şubat 2016'ya göre 9,7 puan azaldı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mart 2016'da Türkiye genelinden iyi performans sergilerken, AB-28'in gerisinde kaldı. Önümüzdeki 3 aydaki satış beklentileri son 16 ayın en düşük seviyesinde yer aldı.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Mart 2015 – Mart 2016)

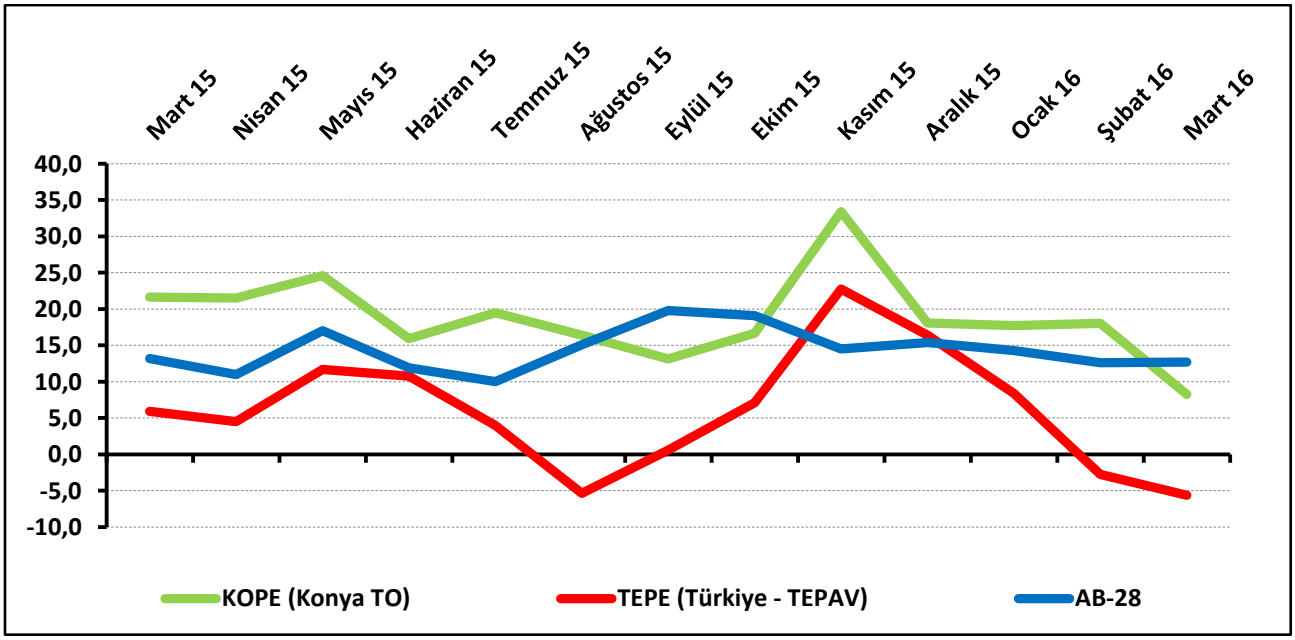

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	1,9	-4,8	-8,4	-2,2	4,4	20,7	16,1	7,7	13,1	9,2	5,3	13,5
2015	23,7	19,3	21,6	21,5	24,6	15,9	19,5	16,4	13,2	16,7	33,4	18,1
2016	17,7	18,0	8,3									

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre arttı:

Mart 2016'da işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 1,6 puan artarak -30,6 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 11 puan azaldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mart 2016'da yüzde 12,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 45,7 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 42'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Mart ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre olumsuz olduğu görüldü.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı) (Mart 2015 – Mart 2016)

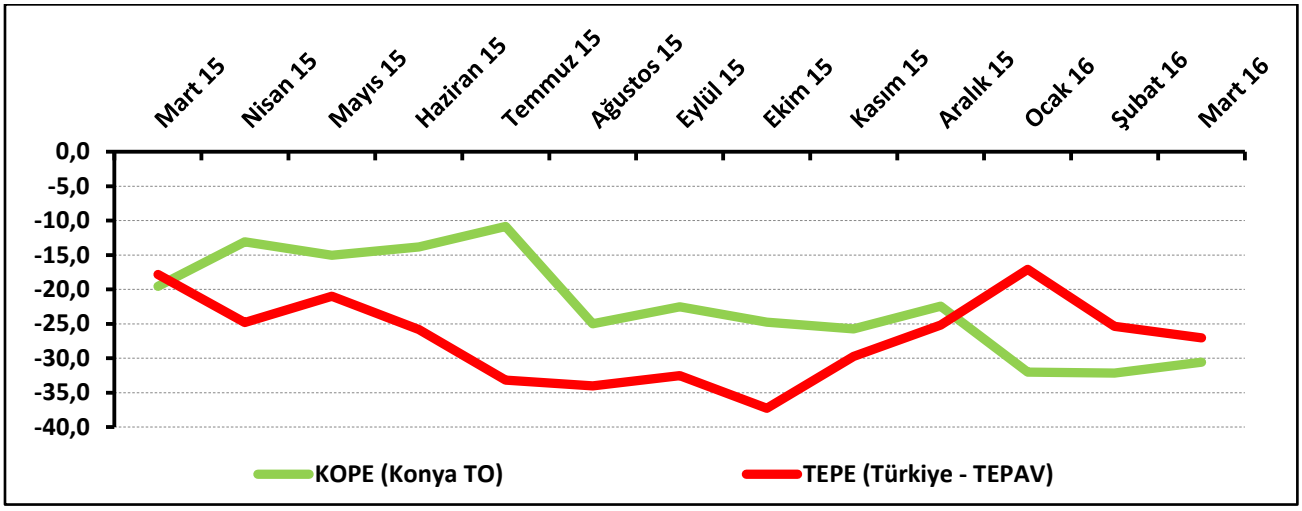

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-24,4	-29,8	-25,6	-28,1	-29,0	-28,5	-27,8	-25,3	-25,9	-26,1	-28,8	-33,4
2015	-16,7	-15,8	-19,6	-13,1	-15,0	-13,8	-10,8	-25,0	-22,5	-24,8	-25,8	-22,4
2016	-32,0	-32,2	-30,6									

Perakendede en iyi performansı "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörü gösterdi:

Konya'da perakende sektöründe mart ayında yalnızca "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektöründe artış oldu. "Motorlu taşıtlar", "diğer", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde ise azalma oldu. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerindeki düşüş ortalama düşüşün üzerinde gerçekleşti. En fazla düşüş "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektöründe gözlendi.

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Mart 2016'da bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

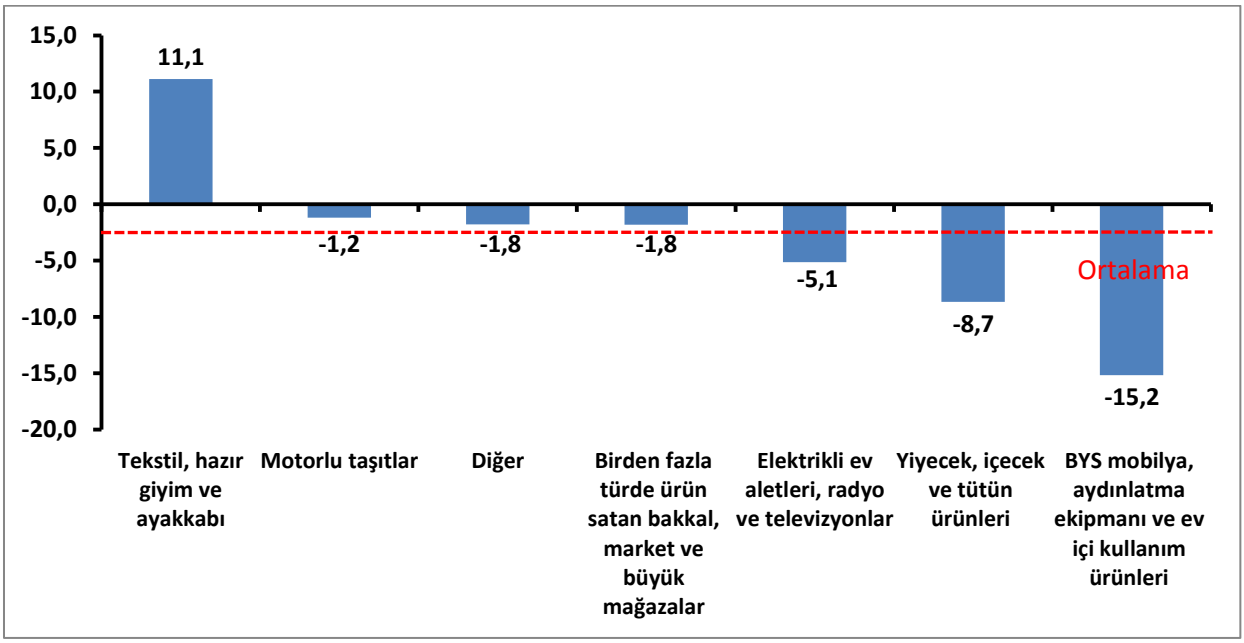

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*

Perakendeciler işlerin durumundan memnun, gelecekten umutsuz:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Mart 2016'da "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve satış fiyatı beklentileri" göstergelerinde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "gelecek yılki mağaza sayısı beklentisi" göstergelerinde hem geçen yılın aynı dönemine göre hem de geçen aya göre artış olurken, "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi" göstergelerinde azalma oldu. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisinde" Şubat 2016'ya göre düşüş, Mart 2015'e göre artış yaşanırken, "geçen yıla göre işlerin durumunda" Şubat 2016'ya göre artış, Mart 2015'e göre düşüş yaşandı.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 03/2015	KOPE (Konya) 02/2016	KOPE (Konya) 03/2016	Bir önceki aya göre değişim 03/2016	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2016	TEPE (Türkiye) 03/2016
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-25,8	-22,6	**-17,1**	5,5	8,7	**-40,6**
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? [1]	11,2	8,3	**9,5**	1,2	-1,7	**10,3**
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	9,6	3,2	**-1,0**	-4,2	-10,6	**-11,4**
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	21,6	18,0	**8,3**	-9,7	-13,3	**-5,6**
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,0	1,0	**-0,6**	-1,6	-4,6	**2,9**
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	24,0	38,9	**30,3**	-8,6	6,3	**16,3**
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-19,6	-32,2	**-30,6**	1,6	-11,0	**-27,1**
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	2,1	2,9	**5,8**	2,9	3,7	**9,6**

[1] Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.
Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş Türkiye'de gerçekleşti:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Litvanya'nın mart ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Litvanya'yı; Finlandiya, Estonya ve Malta takip etti. Türkiye, İspanya, Romanya ve Fransa ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi ve AB-28'de perakende güveninin geçen yıla göre arttığı gözlendi. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mart 2015'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim
Litvanya	13,8
Finlandiya	12,9
Estonya	9,7
Malta	9,2
Avusturya	9,1
Slovenya	8,7
Yunanistan	7,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	6,8
Almanya	5,5
Letonya	4,8
İngiltere	4,0
Slovakya	3,0
Hırvatistan	2,7
Euro Bölgesi-19	**2,5**
İtalya	2,5
AB-28	**2,4**
Belçika	2,3
Hollanda	2,3
Portekiz	2,1
Çek Cumhuriyeti	1,9
Bulgaristan	1,0
Danimarka	0,3
Polonya	0,1
İsveç	-0,2
Macaristan	-0,4
Fransa	-1,3
Romanya	-2,4
İspanya	-3,1
Türkiye	**-8,1**

**Mevsimsellikten arındırılmış seriler*